

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12Csp/21/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816210270
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3816210270.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou so sídlom Malinovo, Slničná 765/3, proti žalovanému: F. T., nar. XX.X. XXXX, bytom P. nad D. XXX, o zaplatenie 984 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 500 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 500 eur od 5.8.2010 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Prievidza súdny poplatok vo výške 30 eur, 3 dni od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 1.8. 2016 proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 984 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania zo sumy 984 eur vo výške 5% ročne od 5.8. 2010 (zosplatnenie úveru) do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu zdôvodnil tým, že na základe zmluvy o úvere č. 371005075 zo dňa 26.2. 2010 (ďalej len „UZ“) žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, úver vo výške 500 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 484 eur za podmienok dohodnutých v zmluve o úvere, a to v 12. mesačných splátkach po 82 eur, počnúc dňom 21.3. 2010. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou UZ, sa žalobca a žalovaný dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie UZ spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania v UZ a stratil výhodu splátok, dňa 5.8. 2010 sa dlh stal splatným. Žalobca podal dňa 30.9. 2010 trestné oznámenie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Prievidza vo veci podozrenia zo spáchania prečinu podvodu podľa § 222 Trestného zákona, pretože žalobca mal podozrenie, že žalovaný uzatvoril UZ v úmysle úver vôbec nesplácať. Uvedenému podozreniu nasvedčovala i skutočnosť, že odo dňa uzatvorenia UZ ku dňu podania trestného oznámenia žalovaný nepoukázal v prospech UZ žiadnu splátku a to i napriek skutočnosti, že mal finančné prostriedky, čo vyplýva z údajov uvedených v žiadosti o úver v časti „Mesačné príjmy a výdavky“. Žalobca mal teda za to, že žalovaný už v čase uzatvárania UZ vedel, že nebude úver splácať, čím uviedol žalobcu do omylu a spôsobil mu tým škodu. Okresný súd Prievidza rozsudkom sp. zn. 2T/143/2012 zo dňa 5.4. 2013 uznal žalovaného vinným zo spáchania úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa §

288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojim nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 5.4. 2013.

2. Žalovaný bol v konaní pasívny. Napriek riadne doručenej žalobe sa k tejto písomne nevyjadril a bez ospravedlnenia sa nedostavil ani na pojednávanie.

3. Na pojednávanie sa nedostavil ani zástupca žalobcu, ktorý neúčast' na pojednávaní ospravedlnil. Za splnenia podmienok ust. § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pojednával súd vo veci v neprítomnosti strán sporu.

4. Dokazovaním vykonaným na pojednávaní oboznámením obsahu UZ, rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 2T/143/2012-230 zo dňa 5.4. 2013, Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej len „VOP“) a výpisom z obchodného registra na žalobcu, mal súd zistený tento skutkový a právny stav veci:

5. Žalobca je právnická osoba podnikajúca podľa Obchodného zákonníka, predmetom podnikania ktorej je aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

6. Žalovaný je fyzická osoba nepodnikateľ, ktorý v čase uzavretia UZ sa podnikateľským aktivitám nevenoval.

7. Strany sporu uzavreli dňa 26.2. 2010 UZ, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej v hotovosti sumu 500 eur s tým, že žalovaná sa zaviazala žalobcovi vrátiť celkovú čiastku vo výške 984 eur, teda zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 484 eur. V UZ sa žalovaný zaviazal žalobcovi vrátiť sumu 984 eur v 12. mesačných splátkach po 82 eur. Iné údaje UZ neobsahuje.

8. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou UZ, sa žalobca a žalovaný dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie UZ spolu so všetkou administratívou s tým spojenou (bod 12).

9. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 2T/143/2012-230 zo dňa 5.4. 2013 uznal žalovaného vinným zo spáchania úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona aj na tom skutkovom základe, že asi 2 týždne pred uzatvorením UZ, Dušan Belaň nahovoril žalovaného, aby si vybavil úver v Pohotovosti, pričom žalovanému uviedol, že úver potrebuje on na zaplatenie nájomného a že podklady k úveru zabezpečí, následne žalovaný dňa 26.2. 2010 uzatvoril v Prievidzi so spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. UZ, v ktorej sa zaviazal poskytnutý úver vo výške 500 eur uhradiť v 12-tich mesačných splátkach spolu s poplatkom vo výške 484 eur a to mesačne po 82 eur, počnúc dňom 21.3. 2010. Do žiadosti o úver zo dňa 25.2. 2010 žalovaný uviedol, že je zamestnaný v spoločnosti Garmex, s.r.o., so sídlom v Prievidzi s čistým príjmom vo výške 730 eur a ako doklady predložil nepravdivú pracovnú zmluvu zo dňa 16.3. 2009, nepravdivé potvrdenie o výške príjmu zo dňa 22.2. 2010 a nepravdivé výplatné pásky za mesiac november a december 2009, ktoré mu za účelom vybavenia tohto úveru zabezpečil Dušan Belaň od jediného konateľa spol. Garmex, s.r.o. U. G., ktorému za to W. N. prisľúbil finančnú odmenu, a ktorý všetky tieto doklady podpísal a W. N. ich opečiatkoval, pričom U. G. vedel, že uvedené nepravdivé doklady sú podpisované z jeho strany za účelom vybavenia úveru na meno žalovaného, žalovaný v spol. B., s.r.o. nikdy nepracoval, o čom vedel aj L. G. aj D. N., úver vo výške 500 eur na základe UZ bezprostredne po jej podpise prevzal žalovaný, pričom z tejto sumy 100 eur vyplatil W. N. uvedeného úveru žalovaný neuhradil ani jednu splátku, čím spôsobil žalobcovi škodu vo výške 661,35 eur. Podľa § 288 ods. 1 trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojim nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 5.4. 2013.

10. Hoci súd žalobcu v priebehu konania vyzval, aby do spisu predložil výpis z úverového účtu, preukázal poskytnutie peňazí žalovanému a predložil aj dôkaz o zosplatnení úveru, žalobca na túto výzvu súdu nereagoval.

11. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12.Podľa § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

13.Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia UZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenia, sú neplatné.

14.Podľa § 53 ods. 1, 2, 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15.Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16.Podľa ustanovenia § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme; zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

17.Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

18.Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

19.Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z., pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

20. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

21. Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z., od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

22. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

23.V predmetnej veci mal súd preukázané, že strany uzavreli UZ označenú ako Zmluva o úvere, ktorá podľa svojho obsahu je úverovou zmluvou a ktorá je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku, pretože žalovaný požiadal žalobcu o spotrebiteľský úver a na základe tejto žiadosti mu žalobca poskytol úver. Svojou povahou ide o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom je zrejmé, že žalobca na základe formulárovej zmluvy v deň jej uzavretia ako veriteľ poskytoval dočasne peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere žalovanému ako spotrebiteľovi. Je nepochybné, že žalovaný v zmluvnom vzťahu konal ako fyzická osoba spotrebiteľ.

24.Zmluva, ktorú strany uzavreli, nemá náležitosti, ktoré vyžaduje ust. § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd zistil, že v Zmluve chýba konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, ročnú úrokovú sadzbu, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z dôvodu, že UZ neobsahuje vyššie uvedené povinné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l) zákona č. 258/2001 Z.z., poskytnutý úver sa považuje podľa § 4 ods. 3 cit. zákona za bezúročný a bez poplatkov a podľa § 4 ods. 4 cit. zákona žalobca ako veriteľ nemôže od žalovaného ako dlžníka požadovať úroky a poplatky.

25.Z vyššie uvedených dôvodov by mal žalobca nárok od žalovaného požadovať len nevrátenú časť istiny úveru, ktorú žalobca žalovanému poskytol.

26.Hoci žalobca na výzvu súdu nereagoval a do spisu nepredložil výpis z úverového účtu, skutočnosť, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 500 eur, je preukázaná samotnou UZ, v ktorej žalovaný potvrdil prevzatie sumy 500 eur pri podpise UZ a takisto z vyššie uvedeného rozsudku, z ktorého mal súd zistené, že žalovaný z úveru žalobcovi nevrátil nič. Z týchto dôvodov uložil súd žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu úveru vo výške 500 eur, predstavujúcej takisto výšku škody, ktorú žalovaný žalobcovi svojím protiprávnym konaním spôsobil.

27.Žalovaný sa so zaplatením istiny úveru dostal do omeškania a preto súd uložil žalovanému takisto povinnosť z prisúdenej istiny zaplatiť aj úroky z omeškania dňom nasledujúcim po zosplatnení úveru, t. j. od 5.8. 2010 až do zaplatenia, v zákonnej výške 5% ročne, na úrok ktorý mal žalobca podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka nárok a ktorý si žalobca uplatnil v súlade s ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z..

28.Pokiaľ žalobca v konaní žaloval aj nárok na zaplatenia poplatku vo výške 484 eur, z ktorého tretina má predstavovať dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku majú predstavovať náklady na vypracovanie a uzatvorenie UZ spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, súd pre bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru v tejto časti žalobu spolu aj s úrokom z omeškania 5 % ročne od 5.8. 2010 do zaplatenia ako nedôvodnú zamietol. Navyše, žalobca v tejto časti sporu neposkytol súdu ani na jeho výzvu žiaden dôkaz (výpis z úverového účtu ap.), preukazujúci vyššie uvedené náklady.

29.O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobca i žalovaný boli v konaní úspešný pomerne, každý z nich približne v jednej polovici, preto súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

30.Žalobca bol v konaní oslobodený od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. j/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení noviel. Poplatková povinnosť podľa § 2 ods. 2 cit. zákona tak prešla na žalovaného, ktorému súd uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanie žaloby vo výške 30 eur podľa položky č. 1 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu cit. zákona (6 % z prisúdenej sumy 500 eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, v dvoch rovnopisoch.

Odvolanie musí okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku súdu) obsahovať oznámenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1 a 2 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.